

Reactie SiB op Wet bevordering mediation

Afdeling beleid Slachtoffer in Beeld

Inleidend

In juli heeft minister Van der Steur (Veiligheid en Justitie) diverse instanties om een reactie gevraagd wat betreft zijn wetsvoorstel 'Wet bevordering mediation'.

Ondergaand de reactie van Slachtoffer in Beeld.

Hoewel Slachtoffer in Beeld met name mediations en bemiddelingen in de context van het strafrecht uitvoert, conform de oorspronkelijke opdracht vanuit het Ministerie, blijkt in de praktijk dat deze zaken veelal ook civielrechtelijke aspecten kunnen bevatten. Graag maken wij dan ook van de gelegenheid gebruik om een reactie te formuleren op het wetsvoorstel, aangezien een groot deel van onze bemiddelaars is geregistreerd als mediator. Puntsgewijs lopen we een aantal aspecten uit het wetsvoorstel na.

- **Kwaliteitseisen op basis van visie**

“Uitsluitend mediators die voldoen aan bij en krachtens de wet vast te leggen eisen aan opleiding en ervaring komen voor inschrijving in aanmerking. Om vervolgens ingeschreven te blijven staan, dienen zij opleidingen te volgen en regelmatig in de praktijk mediations te begeleiden.” (pagina 1 memorie van toelichting)

Wij kunnen ons vinden in het beschreven belang kwaliteitseisen te verbinden aan zowel het verkrijgen van een titel als het behouden van de titel beëdigd mediator, zoals omschreven in de memorie van toelichting.

In het wetsvoorstel wordt een kader geschetst voor de opleidingseisen van de beëdigd mediator, dat in de memorie van toelichting nader wordt omschreven. Daarbij worden genoemd psychologische, communicatieve en juridische competenties (artikel 3, eerste lid, onderdeel b, onder 2°). Het profiel van mediator is volgens ons breder dan de drie omschreven competenties. Nadere omschrijving en invulling van dit profiel in het overheidsregister is gewenst, evenals het aantal uit te voeren mediations, dan wel het aantal uren mediations. Er is haast geboden bij het vaststellen van deze criteria, om onduidelijkheid en verwarring in de uitvoeringspraktijk te voorkomen.

Bij het bepalen van de kwaliteitseisen is het belangrijk dit te doen op basis van visie. Uitgangspunt moet hierbij niet de huidige (minimale) uitvoeringspraktijk zijn, maar de benodigde praktische en theoretische bekwaamheid van de mediator. De verdere aanvulling in artikel 36 doet daar niet aan af. In ieder geval blijkt dat praktijkervaring een hoog goed is.

- **Verschoningsrecht**

Wij onderschrijven het belang van het verschoningsrecht aan de beëdigd mediator. Hoewel het in de memorie van toelichting uitgebreid wordt besproken, is hierover in het huidige voorstel niets concreet opgenomen.

- **Ondertekening vaststellingsovereenkomst**

“Indien de mediation tot overeenstemming tussen partijen leidt, zal dit veelal worden vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. Als aanvullend vereiste geldt de medeondertekening door de beëdigd mediator. De ondertekening door de beëdigd mediator dient als extra waarborg. De beëdigd mediator verklaart dat partijen hetgeen in de overeenkomst is vastgelegd ter beëindiging van hun geschil uit vrije wil en weloverwogen zijn overeengekomen.” (pagina 63 memorie van toelichting).

Vanwege de rol van de mediator tijdens een mediation, die bestaat uit het begeleiden van het proces tussen partijen, zetten wij onze vraagtekens bij de ondertekening van de vaststellingsovereenkomst door de mediator. De mediator is immers geen partij en op geen enkele wijze verder verantwoordelijk voor de naleving van overeengekomen afspraken. Het mede laten ondertekenen van de mediator wekt een andere schijn.

- **Titelbescherming**

De titel *beëdigd mediator* zal met de invoering van de wet beschermd zijn, waar de titel *mediator* dat niet is. Op pagina 48 van de memorie van toelichting wordt hier het volgende beschreven:

De artikelen 17 en 18 regelen, in navolging van hoofdstuk V van de Wet op de architectentitel, de bescherming van de titel van beëdigd mediator. Benadrukt zij dat met deze bepaling niet de titel “mediator” beschermd wordt. Die titel is te onbepaald en wordt te algemeen toegepast in het dagelijks spraakgebruik om zich voor wettelijke bescherming te lenen. Een ieder kan zich derhalve in het dagelijks verkeer “mediator” blijven noemen, zodat ook geen nadelige effecten voor de marktwerking op het terrein van bemiddeling en buitenwettelijke geschilafdoening te verwachten vallen. Het uitstekende werk dat bijvoorbeeld wordt gedaan door mediators in het kader van buurtbemiddeling of Slachtoffer in Beeld wordt dus ook niet belemmerd door deze wettelijke bepalingen. De titel “beëdigd mediator” is daarentegen voorbehouden aan degenen die als zodanig staan ingeschreven in het register.

De toekomstige *beëdigd mediator* kan, evenals de thans MfN-registermediator, daarnaast tevens werkzaam zijn als bemiddelaar in andere werkgebieden en contexten. Het feit dat een mediator de toekomstige titel draagt, sluit dus niet uit dat hij ook mediations en/of bemiddelingen uitvoert.

Tot slot

Zoals gezegd richt SiB zich op de uitvoering van bemiddeling/mediation naast en in het strafrecht, waarbij een andere dynamiek een rol speelt dan in mediations in zuiver civielrechtelijke en

bestuursrechtelijke zaken. Keuzevrijheid in de vorm en het moment van de bemiddeling staan hierbij voorop, evenals de vrijwilligheid van beide partijen voor deelname. Dit betekent dat de wensen en behoeften van partijen altijd centraal staan en dat er contact plaatsvindt als, op het moment en in het tempo dat voor partijen passend en wenselijk is. In de praktijk merken wij dat de vrijwilligheid (subtiel) onder druk kan komen staan wanneer de verwijzing komt van een strafrechtelijk orgaan zoals het OM, nu de uitkomst van invloed is op de door hen verder te nemen beslissingen. Dit leidt in de praktijk met regelmaat tot onwenselijke situaties voor partijen: hoe groter de mate van vrijwilligheid en intrinsieke motivatie, des te groter de kans op een open dialoog. Bovendien worden de uitkomsten als rechtvaardiger beschouwd en duurzamer ervaren, wanneer sprake is van vrijwilligheid. Mediation in en naast het strafrecht is volgens ons dan ook een specialisatie, welke vraagt om eigen kwaliteitseisen en regels.

Wij hopen u met bovenstaande uitleg en toelichting voldoende input te hebben gegeven als reactie op dit wetsvoorstel. Mocht u nog vragen hebben, dan maken wij daar vanzelfsprekend graag tijd voor vrij.

Met vriendelijke groet,

Slachtoffer in Beeld